

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZOMBAT, 1931 SZEPTEMBER 5
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 109. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DR.

Európa bizalmatlansága és a féltékenység legyőzte Ausztriát és Né- metországot, a megindult lavina pedig tovább gördül a lejtőn elpusztulással fenyegetve mindent

Ausztria is, Németország is tegnap ünnepélyesen az európai nyilvánosság előtt lemondottak a vámunió tervének megvalósításáról. A bejelentés mindkét részről ridegen és minden szentimentalizmusból mentesen történt. Nem dezavualták sajátmagukat, hanem indokoltakat az akadályokat hozták fel, melyeket a politika a gazdasági jellegű javaslat útjába gördített. A felelősséget is elhárította magától mindkét ország kormánya mindazért, ami emiatt az európai gazdasági életet érheti. Az elhangzott szavak között kiesendült az a hang is, hogy a tervet a féltékenység gáncsolta el. Hiszen megvolt a lehetősége az összes európai államok csatlakozásának, ami Briand tervének szellemében lett volna. Így tárgyalások, tanácskozások folynak, az osztrák-német vámunió pedig a gyakorlatiasságot jelentette. Meg kell állapítanunk, hogy gyakorlati téren az európai államok együttműködése egy lépéssel sem haladt előre. Az Európa-bizottság ülése csak egy nagy negatívummal lett gazdagabb. Európa maga tovább pusztul, gazdasági élete tovább sanyog és fokozatosan gyorsuló tempóban gördül lefelé azon a lejtőn, amelyen megállítani a szavak semmiesetre sem tudják majd, Ausztria és Németország a felelősséget Európa közvéleménye előtt elhárította magától a jövőért. Ez a felelősség azokat a győzelmi mámorban tobzódó nagyhatalmakat fogja terhelni, amelyek saját csatlakozásuk botor tévhitében élnek.

Történelmi nevezetességű esemény játszódott le tegnap Genfben, amikor is az Európa-bizottság negyedik ülését tartotta. Délelőtt tizenegy órakor Motta svájci delegátus nyitotta meg az Európa-bizottság ülését a távollévő Briand francia külügyminiszter helyett és az ülés első szónoka Schöber osztrák kancellár volt.

Általános érdeklődés közepette tartotta ekszpozícióját a német osztrák vámunió kérdésével kapcsolatban. Szavainak bevezető részében reámutatott arra, hogy az Európa-bizottság gazdasági albizottságában felvetették a kérdést az új európai együttműködés szükségességéről. Az albizottság jelentéséből megállapítható, hogy az európai unió ügyében máris jelentős előrehaladás észlelhető. Ezek a megállapítások arra vezettek, hogy

Szerződésekkel nem lehet megoldani a válságot

A gazdasági nehézségek nagy része Európa bizalmatlanságának következménye és reméli, hogy jelenlegi kijelentése visszaállítja a bizalmat. Ausztria egyébként mindent megtett a maga részéről, kereskedelmi szerződéseket kötött, azonban csupán ezzel nem oldható meg a válság. Ausztria, mint eddig, most is hajlandó az európai egység létrehozásában közreműködni és hajlandó minden olyan tervet támogatni, amely a vámokat le akarja szállítani és nagy fontosságot ad a

A vámunió tervét a szükség hozta létre

Az osztrák kancellárnak nagy figyelemmel hallgatott felszólalása után Curtius német külügyminiszter emelkedett szólásra és a német-osztrák vámunió ügyében a következő kijelentéseket tette:

— Európa országainak gazdasági együttműködése körül a legutóbbi időben lényeges előrehaladás mutatkozott. Remélhető, hogy az egyes kormányok és államférfiak belátják ennek a problémának fontosságát és tovább haladnak a cél felé. A gazdasági bizottság javaslatai gondolatmenetükben megegyeznek azzal a tervvel, amelyet az osztrák-német vámunió kérdésében néhány hónappal ezelőtt itt benyújtottunk. Ezért néhány megfigyelést fűzök azokhoz a megállapításokhoz, amelyek a hági bíróság ez ügyben

nyok egyaránt belátták, hogy a vámunió csak akkor lehet eredményes, ha más államok is csatlakoznak az eszméhez. Az említett két kormánynak a vámunió keresztülvitelét tekintetében az a véleménye, hogy igen nagy nehézségek mutatkoznak. Ezért Ausztria kijelenti, hogy nem folytatja a vámunió ügyében megkezdett tevékenységét, egyben reméli azt is, hogy ezen kijelentése általános megnyugvashoz fog vezetni.

francia javaslatnak is, amely a kedvezmények biztosításával kíván az agrárállamokon segíteni.

Ausztria a maga részéről helyesebbnek találja ugyan a szabad forgalom bevezetését, mint a kedvezményes vámokat, ezért az osztrák kormány erre vonatkozólag az albizottságban javaslatot is terjeszt majd elő, vasaltot is terjeszt majd elő, jelentené a vámunió megteremtésének.

hozott. A hági döntőbíró csak a kérdés jogi oldalát világítja meg, itt pedig elsősorban politikai szempontból kell a gazdasági részt is megítélni.

A vámunió tervét a szükség hozta létre és minél több európai állam csatlakozását gondoltuk elérni. De azóta nagy események játszódtak le és a német, valamint az osztrák kormány most már maguk is belátják a vámunió elejtésének szükségességét.

Ezekután és ezek ellenére mégis szükség van arra, hogy együttes erővel módot keressünk kivezetni a népeket a borzalmas mai inségből. Amióta Madgearu volt román kereskedelemügyi miniszter felve-

tette a preferenciális vámok eszméjét, erről a kérdéstről igen sokat vitatkoztak. Arra azonban senkisémm gondolt, hogy a preferenciális rendszer a legtöbb kedvezmény elve mellett mellékszerepet játszik. Egész sor európai állam léte az agrárkivitelől függ, amelynek előfeltétele a preferenciális rendszer.

Nagyon nehéz lesz kilábalni a mai gazdasági válságból, de a jószándék és a gazdasági törvények, valamint szükségességek felismerése megnyitja az eredményhez vezető utat.

Curtius után Flandin francia pénzügyminiszter kormánya nevében kijelentette, hogy úgy Schöber, mint Curtius nyilatkozatait szerencsésekknek találja, kormánya nevében azokat tudomásul veszi és reméli, hogy a vámunió terve folytán előállott akadályok most már elháríthatók. Hangoztatja, hogy az európai kormányok együttműködésének megvalósításán minden eszökkel fognak fáradozni.

Ezután Grandi olasz külügyminiszter szólalt fel és megelégedésének adott kifejezést az elhangzottak felett. Kormánya nevében úgy Schöber, mint Curtius nyilatkozatait tudomásul vette.

Ama reményének adott kifejezést, hogy a két beszédnek kedvező visszhangja lesz egész Európában és ezzel sikerül megkönnyíteni az európai együttműködés iránti komoly törekvéseket. Megvan győződve arról, hogy közös megerőltetéssel és közös akarattal Európa felépítése elérhető lesz.

A csehszlovák kormány nevében Krotta kereskedelemügyi miniszter a legnagyobb megelégedéssel vette tudomásul az elhangzott szavakat. Most már nyitva az ut — mondotta — a teljes kibontakozáshoz.

Az Európa-bizottság délelőtti ülése ezzel véget ért.

A nemzet elaggott napszámosa nyolcvan-két esztendő terhével vállain hetvenhét éves feleségével együtt a nyomortanyán siratja az okos békeszerződéseket

Akit az istenek gyűlölnék, azt tanítónak teszik meg. Ezt mondták már a rómaiak kétezer esztendő előtt is. Kevés igazabb szállóige van ennél. Keserves munkát végez a tanító évtizedeken keresztül és fizetése akkor is alig ér föl egy napszámosával. Amikor pedig már képtelen a munkára, akkor olyan szűkmarkuan szabják meg a nyugdíját, hogy ez az életre kevés, az éhenhalásra meg sok. És ezt a kicsi nyugdíjat sem kapja meg pontosan a katedréről a nyomorba taszított tanító. Azonban a maroknyi nyugdíját késedelmesen és bizonytalan időközökben élvező tanító még mindig Dárius ahhoz a szerencsétlen kartársához képest, akinek semmiféle nyugdíja nincsen. Mert ilyen is van.

Akad tanító, akinek a falitáblák ábráit mutató nádpálcák helyett koldusbotot nyomnak a kezébe, amikor kivonul az iskolából és annak ajtaja bezárul mögötte.

Ilyen öreg, nyugdíjnélküli tanító Bojda József. A Kunst-telepen találtunk rája, amikor a Horváthgyerekek sorsát igyekeztünk jöszivü olvasóink segítségével megjavítani. A Kunst-telep, ez a nagy nyomortanya, amelynek hepe-hupás, vizmosásos, gidres-gödres talaján egymás hegyén-hátán emelkednek az élet gazdagságaiból kizárt szerencsétlen embertársainak kalibái, sok tragédiát, sok eltitkolt titkot rejt magában. Ott rejőzködik a maga kimondhatatlan sanyaruságával, kiáltó inségével Bojda József egykori tanító is.

Falusi római katolikus iskolánál működött több évtizeden keresztül és a nemzedékek egész sorát oktatta az írásra, olvasásra, számolásra és egyéb hasznos dolgokra.

Amikor jött az impériumváltás, egyszerűen kitétek az állásából. Temesvárra jött a feleségével abban a reményben, hogy majd csak kap valami nyugdíjat, esetleg privát oktatást és valahogy eltengődnek.

Hiszen szerények, az élet azelőtt se nagyon kényeztette őket. Az országok és népek sorsát intéző békekonferenciák azonban egy tagolták szét a Bánáságot, hogy ez a falu, amelyben Bojda József tanította az ábécét, Jugoszláviának jutott. Hiába járt Bojda József Pontiusból Pilátusig, hiába írta-irogatta a kérények százait, nem mutatkozott meg az eredmény sem nyugdíj, sem pedig segély formájában. Bojda József volt néptanító és életének hiúság pára, eleinte abból éldegéltek, amit eladott holmijukért, butorukért, ruhájukért kaptak. Aztán már nem futotta az egyszobás lakás bérének fizetésére sem. Bojda József — elég ráérő ideje volt — bolyongása közben felfedezte az Epreskertet. Láta, hogy ott több száz szegényember deszkahulladékból és mindenféle pléhdarabból és egyéb selejtes anyagból bódét eszkábált magának össze, abban lakik és nem kell labkbert fizetni. Másnak már

Bojda József tanító is nekilátott a házépítésnek és éppen akkor készült el véle, amikor házigazdája kilakoltatta.

Ott huzódott meg Bojda József a feleségével az epreskerti bódében. De jött a város és kiadta a jelszót, hogy az Epreskert nyomortanyáját le kell bontani, mert a helyet parcellázzák.

A telep nyomorultjait akkor költöztették át a Gyárváros végében támadt Kunst-telepre. Akkor kellett Bojda Józsefnek is lebontani kalyibáját és az új helyen újból felépíteni. Azóta ott sínylődik a két megrokkant ember a Kunst-telepen.

Mit mondjunk még róluk? Bojda József nyolevankét esztendő, a felesége hetvenhét. Barakkjukban ijesztő az inség. Néha-néha egyik-másik szomszédjuk, aki maga is szegény ember, juttat nekik valamit. Vagy akkor van egy pár leles kereset, ha Bojdat valaki arra kéri,

irna helyette levelet. Más jövedelem nincsen.

Keményük télen sem igen füstöl. Meleg ételt hónapszám nem esznek. Mindketten törődtek, betegek, alig vánszorogók.

Bojda József, aki valamikor széles reménység kapuján át lépett ki az életbe, aki urnak képzelte magát, aki büszkén szorongatta oklevelét, most annyira van, hogy némely napon feleségével együtt nincsen belevő falatja.

Ki szánja meg őket? Kinek esik meg rajtuk a szíve? Ti boldog emberek, akik hálával gondoltok egykori tanítótokra, — ha nem is Bojda Józsefnek hívták azt, — nyuljtok a zsebetekbe és a betűkért, amelyeket tanítótoktól tanultatok, adjatok egy-egy lelt Bojda Józsefnek. Vele jót eszeledvén: méltán áldoztok talán rég porladó tanítótok emlékének.

Kubán Endre.

Politikai vérbosszu áldozata lett a dobrudzsai bolgár kisebbségek vezére, akit egy rendőrtiszt a nyílt utcán agyonlőtt

Dobrudzsában nagy izgalmat keltett a Bazaréigban elkövetett politikai gyilkosság. Patoni János rendőrtiszt ugyanis a nyílt utcán lelőtte Stefanov Cristu volt szenátort, a bolgár kisebbség politikai vezérét. Stefanov szenátor a helyszínen meghalt, Patonit pedig le tartóztatták. Kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy Stefanovot bosszúból gyilkolta meg, mert egyik fivére, aki a bolgár fenhatóság alatt álló Macedoniában élt, szintén gyilkosság áldozata lett és a vagonát is elkobozták. Ezért Stefanovot vett bosszút. A gyilkosság nemesak Bazaréigban, hanem egész Dobrudzsában megdöbbenést vál-

tott ki és különösen a bolgár lakosság körében fokozódik az izgalom. A belügyminiszterium nagyobb karhatalmat összpontosított Bazaréigba az esetleges tüntetések elkerülésére végett. A helyzet komolyságát egy véletlen körülmény is fokozza. Ugyanis két nap előtt a határon betörték bolgár komitációs, akik Petculescu őrmestert, a román határőrség vezetőjét agyonlőtték. Petculescu temetését tegnap délutánra tüzték ki és attól tartottak, hogy ez a körülmény tüntetésre adhat alkalmat. Bukaresti jelentések szerint azonban semmiféle rendezavarás nem történt.

A harapás okozta seb forradása a kézen elárult egy erkölcstelen merényletben bűnös embert

A temesvári törvényszék tegnap Lazin Vazul harminckét éves román-szentmihályi gazda ügyével foglalkozott, aki a vádirat szerint még 1920. év decemberében, karácsony éjjel behatolt özvegy Murgu Anna házába és a hatvanhárom éves asszonyon erőlköztelen merényletet követett el. Az asszony a sötétben nem ismerte fel támadóját, de védekezés közben a merénylő jobb kezének gyűrűsujjába harapott és később ez a harapás vezetett a tettes nyomára. Az asszony ugyanis a csendőrségen bejelentette, az esetet és elmondotta azt is, hogy a tettes jobb kezét megharapta. A nyomozás megindult, de nem sikerült a bestiális hajlamu embert kézrekeríteni. Közben két év telt el, az asszony meghalt és a faluban mindenki elfeledkezett már a dologról, csak két-három asszony és leány kutatótt még a harapott ujjú ember után. A kitar-

tó keresgélés meg is hozta az eredményt, mert az egyik leánynak június hónapban feltűnt, hogy az aratásnál dolgozó Lazin Vazul gyűrűsujján hatalmas forradás látható. Beszédbe elegyedett vele és közben ügyesou a jobb kézen látható forradásra terelte a szót. Lazin Vazul ijedten takarta el a sebhelyet és azt mondta, hogy favágás közben baltával sértette meg a kezét. A leány jelentést tett a csendőrségnek, amely Lazint letartóztatta, kihallgatása során végül beismerte a merényletet. Vallomása után behozták Temesvárra és a vizsgálóbíró előtt is megismételte a csendőrség előtt tett vallomását. A tegnapi főtárgyaláson azonban már a csendőrségi vallomását visszavonta, mert állítása szerint — azt veréssel kényszerítették ki belőle. Erre felolvasták előtte a vizsgálóbíró által tett vallomását, mire elsápadt és ártatlan-

ságát hangoztatta. A törvényszék a kettős beismerésre támaszkodva bűnösnek mondotta, Lazint és két évi fegyházra ítélte, amelybe a vizsgálóati fogságból két héten át be számított. Az ítélet ellen Lazin fellebbezést jelentett be.

Beállott cselédnek és két nap mulva kifosztotta gazdái lakását

Deutscher Róbert erzsébetvárosi kereskedőnél néhány nap előtt jelentkezett egy leány, aki a házi munkák elvégzésére ajánkozott. A leány cselédkönyvét az aradi rendőrség állította ki és az Magyar Margit névre szólott. Miután jó bizonyítványokkal rendelkezett, Deutschék szeptember elsejével alkalmazták a leányt. Magyar Margit szorgalmas használható leánynak mutatkozott. Deutschék tegnapelőtt este eltávoztak hazulról és miután megbiztak a leányban, a lakást az ő gondjaira bízták. Csak ezt az alkalmat várta az állítólagos Magyar Margit, mert a család távozása után azonnal összeszedte a legértékesebb ruhaneműket, fehérneműt és az összes ékszereket, ezüst evészkészletet, majd ezeket batyuba kötve buses nélkül, angolosan távozott. Deutsch Róbert és családja kilenc óra tájban érkeztek haza és akkor az ajtókat tárva nyitva és a lakást kifosztva találták. A rendőrség most érintkezésbe lépett az aradi rendőrséggel, mert valószínű, hogy a cselédkönyv is hamis és Magyar Margit, ha ugyan ilyen nevű cseléd létezik, nem azonos a ravasz lakásfosztogató nővel.

Ön vásárol

160 — leiert egy igazolványt a Déli Hírlap kiadóhivatalában és

féláron utazik

Budapestre az őszi lakberendezési kiállításra. Az igazolványok

szeptember 22-ig

bármikor érvényesek és a budapesti tartózkodás nincs időtartamhoz kötve. A jegyek bármely határállomástól Budapestig és vissza érvényesek.

II. oszt. gyorsvonati jegy 652 — lei

III. oszt. gyorsvonati jegy 470 — lei

oda és vissza.

Vizumkedvezmény egyleőre nincs.

Igazolványok már kaphatók a

Déli Hírlap

kiadóhivatalában, mely vidékre is küldi utánvételt, vagy az ár és portó előzetes beküldése ellenében.

Irjon azonnal!

Az igazságügyminiszter érdeklődik Bocu Szevér ügyei iránt, amelyekben a volt kormányzót tegnapra ismét a vizsgálóbíró elé idézték

Meculescu Sándor táblai főügyész nyári szabadságáról visszatért és tegnap újból átvette a táblai főügyesség vezetését. Hivatalába való megérkezése után Mihailescu Marin vezetőügyész és Tigoianu Demeter vizsgálóbíró jelentéstétel végett jelentkeztek nála. A vezetőügyész és a vizsgálóbíró hosszabb ideig voltak Meculescu tábla főügyésznél és minden jel arra mutat, hogy jelentést kért a kormányzóság pénzügyi elszámolása körül indított vizsgálatról és nyomzástól.

Bukarestből érkezett legújabb híradások közlik, hogy Hamangiu Konstantin igazságügyminiszter Szinajából táviratot intézett a temesvári táblai főügyészséghez és felhívta, hogy a kormányzóság pénzügyi elszámolása körüli ügyben, valamint ezzel kapcsolatban Bocu Szevér ügyében végzett eddigi igazságügyi működéséről neki Szinajába jelentést tegyenek. Valószínűnek látszik, hogy Meculescu táblai főügyész éppen az igazságügyminiszter elé terjesztendő jelentés miatt informáltatta magát az ügyekről. Ezekből a körülményekből arra lehet következtetni, hogy a pénzügyi elszámolás vizsgálata ügyében a napokban újabb intézkedéseket fogantatosítanak és megejtik a még szükséges tanúk kihallgatását.

A véletlen különös játéka, hogy éppen tegnap, amikor Hamangiu igazságügyminiszter táviratát Temesvárra küldötte, ugyanakkor Bocu Szevér volt kormányzót egy másik ügyből kifolyólag Tigoianu Demeter vizsgálóbíró megidézte. Bocu volt kormányzót és még öt lippai lakost, többnyire a felszlatott lippai városi nagytanács tagjait ugyanis tegnapra beidézte a vizsgálóbíró. Bocunak ezúttal tanúként kellett volna megjelennie, amint azonban a hivatalos kézbesítés ivtanusítja, a volt kormányzónak a vizsgálóbírói idézést nem lehetett kézbesíteni. Ezért ebben az ügyben Bocu Szevérnek, valamint a többi lippai embernek a kihallgatása későbbre maradt.

A vizsgálat érdekében arról az ügyről, amelyben Bocunak tanúként kellett volna megjelennie, nem tudunk meg közelebbit, de valószínűnek látszik, hogy ugyancsak bizonyos pénzügyi elszámolásokra vonatkozóan.

Zongorázik Hegedűl Van gramafonia

Kottát, hangszert, lemezt addig megvásároljon, amíg az új magyar szemétkereskedés árjegyzékét nem látta! Áraink minden máségnél alacsonyabbak! Kedvezményeink meglepőek! Kérje azonnal magyar árjegyzékünket! Cim: Scala, Bucurosti, Cas. Post. 101.

natkozik ez az újabb ügy, amelyben már hetek óta a legszigorúbb nyomozás folyik. Ezek a pénzügyi elszámolások ezúttal Lippát érintik és Bocu Szevér volt kormányzó kihallgatása az-

ért vált szükségessé, hátha ő tudna közelebbi felvilágosítást adni. A volt kormányzó a napokban visszatér Temesvárra és akkor az ügy tisztázást nyer.

Sulyos veszteség érte az egész világ zenekulturáját Schalk Ferenc bécsi zenefőigazgató halálával

Nemcsak Európa, hanem az egész világ zenekulturáját sulyos veszteség érte. Schalk Ferenc, a bécsi opera világhírű zenefőigazgatója, a kiváló karmester, az Edlach-szantoriumban hatvannyolc éves korában tüdőbajban meghalt. Schalk Ferenc neve és működése egybeforrt az utolsó harminc év zenetörténetével. Bruckner tanítványa volt, hosszú ideig a gráci operánál működött, utóbb Németországban kapott szerződést, innen terelődött reá a bécsi udvari opera intendantjának figyelme és 1900-ban már a

bécsi operához szerződik. A forradalom kitörése előtt a bécsi operai főigazgatójává nevezik ki. Az utolsó másfél évtized alatt a bécsi opera fejlődése az ő nevéhez fűződik. Énekeseket nevelt és énekeselek zseniáltságát észrevette. Egy éve megvált az opera vezetésétől betegsége miatt. Schalk nevéhez fűződnek a nagyszabású koncertek, a salzburgi ünnepi játékok idején rendezett operaelőadásokat rendszerint ő vezényelte. Koporsójánál a modern zeneköltészet siratja a zenekultura nagy halottját.

Megjelent a jugoszláv alkotmány, de az emberek még mindig félnek

Közölte a Déli Hírlap, hogy Sándor jugoszláv király országát visszavezeti az alkotmányosság útjára és a másfél éves diktatúrát teljesen likvidálja. A horvát miniszterek kinevezése után tegnap nyilvánosságra került az új alkotmány alaptörvénye is, amely százhusz szakaszból áll. Az alkotmánytörvényt egyedül Sándor király írta alá és a miniszterek ellenjegyzése hiányzik róla. Az alaptörvény egyik legfontosabb rendelkezése az, amely visszaállítja az 1929 január harmadikán felfüggesztett bírói függetlenséget. Politikai körökben úgy vélik, hogy az új parlamenti választásokat csak jövő év tavaszán

tartják meg, mert a választások technikai előkészítése legalább fél évet vesz igénybe. Az új szkupstinának nem lesznek kommunista tagjai, mert az államvédelmi törvény értelmében a kommunisták nem gyakorolhatnak Jugoszláviában politikai jogokat. Ezzel szemben a választások az általános, egyenlő és titkos választójog alapján mennek végbe. A lapok még nem foglalkoznak részletesen az új fejleményekkel és csupán az események száraz regisztrálására szorítkoznak. Az újságok kommentárokat nem fűznek a történetekhez, bármilyen nagy fontosságuk is, mert a diktatura cenzurája még érvényben van.

Százezer leies sikkasztást fedeztek fel a józsefvárosi vasuti állomás egyik pénztáránál

A józsefvárosi állomáson tegnap magyarán sikkasztást lepleztek le, amelyet az állomás egyik pénztárnoka követett el. Järmer György, az egyik személyjegypénztár vezetője, aki ezt a hivatalt három éven át tölti be, más beosztást kapott. Järmer utódjául Mircea Miklós vasuti tisztviselőt rendelték ki, akit Oravicáról helyeztek Temesvárra. A pénztárátadás szokásos munkálatait Simon pénztári ellenőr végezte. Amikor négy nap előtt az átvétel megkezdődött, Järmer feltűnően ideges volt, de ezt arra magyarázták, hogy újabb szol-

gálati beosztása hatott idegállapotára. Simon pénztári ellenőr azonban már az első tételeknél olyan körülményekre bukkant, amelyek arra engedtek következtetni, hogy Järmer idegességét valószínűleg más okozza. Az ellenőr ugyanis hiányokat állapított meg. Ekkor még két ellenőrt vett maga mellé és tegnap délután befejezést nyert a pénztár átvétele, amikor is kiderült, hogy Järmer pénztáros a három év alatt száznál több leies sikkasztást el a pénztárból. A sikkasztást úgy követte el, hogy a havi elszámolásokat, amelyekben a jegy-

eladásokat feltüntette, meghamisította és a kisebb-nagyobb összegeket magának tartotta. Järmer tegnap délután átadták a józsefvárosi állomási rendőrségnek, amely őrizetbe vette. Kihallgatása alkalmával tiltakozott a sikkasztás ellen és kijelentette, hogy a könyveket rendszeresen vezette és a hiba nem az ő elszámolásaiban van. Järmer családja különben fedezni kívánja a hiányt.

Leleplezi az Ordinea a központi nyugdíjpénztárt

A bukaresti Ordinea című lap tegnap éleshangú támadást intézett Boila Romulusz dr. a központi nyugdíjpénztár volt elnöke ellen. A cikk részben válasz akar lenni Boila és a nemzeti parasztpárt erős tiltakozására, amellyel a Boila vagyona ellen elrendelt legutóbbi vizsgálatot kísérte. Az Ordinea a központi nyugdíjpénztártól szerzett adatok alapján egyik közszolgálatba lépett erdélyi ügyvéd nyugdíjügyét viszi a nyilvánosság elé. Kimutatja a lap, hogy ennek az ügyvédnek a nyugdíjügyét két nap alatt intézték el. Annyi évet számítottak be a szolgálatba, amennyit akart és ezért sulyos visszaélést követtek el. Az Ordinea nem hallgatja el azt sem, hogy a szóbanforgó ügyvéd közeli rokonságban áll Maniu Gyulával és így Boila Romulusz dr. a nyugdíjpénztár volt elnökével is. Ezenkívül több más szabálytalanságról is ír az Ordinea és sürgős vizsgálatot követel. A lap éles hangja, valamint a cikkben foglalt adatok politikai körökben nagy feltűnést keltettek.

Apósa! meggyilkolásával gyanúsítanak egy bánági gazdát

Ronánszentmihály temesi községben kegyetlen gyilkosság történt. Tegnap hajnalban az utcán vérbe fagyva találták Cojei Traila negyvenkét éves gazdát. Már az első pillanatban nyilvánvaló volt, hogy a szerencsétlen embert megölték. Az előhívott orvos megállapította, hogy éles szerszámmal hátulról fejbeütötték és amikor eszméletét elveszítette, ezzel a szerszámmal a gyilkos áldozata arcát is elékeltetett. A csendőrség megindította a nyomozást és a gyanú a meggyilkoltak Tanu János nevű vejére irányult, aki régóta haragos viszonyban élt apósával. Tanu a csendőrség őrizetbe vette, azonban tagadja, mintha ő követte volna el a gyilkosságot. Az ügyesség Vascan Demeter dr. ügyészségi orvost megbízta a boncolással, egyben Bucurosti Sándor ügyész a helyszínére utazott, hogy megejtse a nyomozást.

Bukaresti megbízott, külföldi utazók meghosszabbítása, vizumok, vasúti bérletek, olcsó és gyors beszerzés, **W. E. S. S. Kurier Iroda, Timisoara,** IV, Bem-utca 22. **Magyar Kurier Iroda!**

BUTOR modern kivitelben olcsón és jól csak **SCHUSTER FERENC** butorgyárban kapható **Timisoara, Erzsébetváros, Koronau. 14. Telefon 11-91.**

Déli Hírlap

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY,
TÉR 4. SZÁM.

Telefon:

2-22, este 9 után 10 és 2-22.

ENYÉLTETÉSI ÁRAK:

Havonta 20, negyedévre 200, fél-
 évre 450, évente 900 lei. — **Kül-
 földre:** havonta 110, negyedévre
 520, félévre 600, évente 1200 lei,
 vagy egyenlő értékű váltó.

A szerkesztőért és kiadóért a
 főszerkesztő felel.

A „Heliön” Bányai Nyomda R.-E.
 nyomása.

Morajlik

A természet bus moraja zug...
 Félek és reszketek, mert nekem
 a tomboló viharok és a viruló fák
 zugása folyton azt mondják, hogy
 az Uristennek pere van velünk. A
 nép letért az igazság utjáról és or-
 kánként száguld a sátán ösvényén.
 A nép elbizakodott, gőgös és kevély.
 A fény, a pompa elkápráztatták az
 embereket és az irigység szállta
 meg a lelkeket. Osszuk fel a birto-
 kokat, — hangzik — vegyük el és
 fosszuk meg igavonó jószágaitól!
 Dobjuk ki az urakat a hivatalok-
 ból! Nem kell vezető! Eljünk ugy,
 ahogyan az emberi nem a világ
 megteremtése óta még nem élt! Pe-
 dig hát az állatoknál is, ha csoport-
 ban vannak, akad egy vezérállat,
 mely vezető. Az őg madarainál, ha
 repülnek, az élén ott van a vezér,
 amely hívó kiáltásokkal veszi tár-
 sait.

Régi idők óta kezdve az emberiség-
 nek mindig voltak vezetői: fejedelmek,
 irástudók és tudósok. A szent-
 írásban is megtalálható, hogy a
 világ kezdete óta a mindenható
 Isten rendelte el, úgy alkotta a vil-
 lágot, hogy királyok, vezérek, ta-
 nultak, vagyonosak és vagyontala-
 nok legyenek.

A suttogó szellő és viruló fák azt
 zugják, hogy térjenek az igaz utra.
 Vezérek, vezetők, gazdagok és tudó-
 sok tartásotok be az Ur parancsait.
 Legyetek egyformán emberbarátok,
 tápláljátok és gondozzátok egyfor-
 máan mindeneteket.

De kihalt a szívekből a felebaráti
 szeretet, nem törődik már senki
 embertársaival. Mindenki halomra
 gyűjtené a kincseket és közben el-
 feledkezik Istenről. Nincsen szána-
 lom és kegyelem a földön, csak hogy
 kedvét tölthesse a kincsekben. Nem
 gondolják meg, hogy eljön az idő,
 amikor mindenkinek az igaz bíró elé
 kell állani, hogy beszámoljon földi
 életével.

Krisztus tanítását hirdetik, de
 Krisztus cselekedeteit és példáit
 nem követi senki. Isten dúló viha-
 rokkal inti népeit, hogy térjenek a
 jó utra. Üzzék ki magukból a sátán
 irigységét és zárják szívükbe azt,
 amit Isten parancsol:

Szeresd felebarátodat, mint ön-
 magadat!
 (Végyár) Magyar Béla.

Kóró Pál heti krónikája

Véget ért a vakáció,
 kezdődik az iskola,
 jégé fagy sok kiadásra,
 mely kell könyvre, tollra, másra,
 a szülőknék mosolya.

Ránkköszöntött a szeptember,
 ennek, hej, nem örülünk,
 télre kell már gondoskodnunk,
 nincs pénz s azért sok a gondunk,
 itt az ősz s mi öszülünk.

Nóta nem szól szülőhegyen,
 szomoruan bus tünet,
 nem hangolja kedvünk ujbór, —
 csak uzsorás s ekzekutor
 számára van most szüret.

Panaszkodik a kőműves:
 nincs építés, vagy kevés, —
 pedig hát minden oldalon,
 minden téren és vonalon
 folyik a leépítés.

Szól a kormány: kevesebb lesz
 és kisebb az adóem, —
 már hiába mérsékelik,
 üres zsebből biz nem telik
 a legkisebb adó sem.

Károly király házasságának híre
 az olasz királykisasszonnyal. Néhány
 nap előtt Manólescu Mihály, a Nem-
 zeti Bank kormányzója, szabadságra
 utazott és azt Olaszországban tölti,
 Manólescu Rómába is ellátogat és
 utazását szenzációs kérdéssel hozza
 kapcsolatba. Beavatott olasz udvari
 körökben ugyanis az a hír terjedt el,
 hogy Károly király megkéri a leg-
 fiatalabb olasz királykisasszony ke-
 zét. Manólescu, aki Károly király
 egyik legbizalmasabb embere, állító-
 lag ezért tartózkodik Rómában és az
 a feladata, hogy előkészítse a talajt
 és megkezdje a tárgyalásokat az
 olasz királyi családdal. Hivatalosan
 közlik, hogy a hír alaptalan és Ma-
 nólescu csakis szabadságát tölti
 Olaszországban.

Szudy Elemér magyar sajtófőnök
 lemondott állásáról. Budapesti értesü-
 lés szerint Szudy Elemér miniszteri
 tanácsos, a miniszterelnökség sajtó-
 osztályának vezetője, ezen állásából
 távozik. Szudy egészségi állapotának
 megrendüléseire hivatkozva kérte elbo-
 csátását. Károlyi Gyula gróf minisz-
 terelnök a lemondást elfogadta. Szudy
 egyelőre szabadságra megy, a jö-
 vő héten tér vissza és ezután átadja
 hivatalát utódjának. A miniszterel-
 nökségi sajtóosztály új vezetője min-
 den valószínűség szerint Hiafky En-
 dre miniszteri titkár. Bethlen volt
 miniszterelnök személyes titkára lesz,
 aki annak idején Nagyváradon volt
 hosszabb ideig újságíró.

Ki van adva spórolásra
 a jelszó mindenkitől —
 késő tanács, ócska holmi,
 akkor kellett vón spórolni,
 amikor még volt miből.

Genfben újra tanácskoznak,
 szónokolnak, szavalnak,
 s nem történik újra semmi,
 legközelebb fognak tenni:
 ez a vége a dalnak.

Sir a paraszt: hej, keserves,
 hej, borzalmas egy idő,
 buzának olcsóbb napról-napra,
 ezzel szemben magasabbra
 száll a kabát s a cipő.

Egész nyáron kis esőért
 ajk imáját elmondta, —
 könyörgésünk nem vész kárba,
 mi elmaradt száraz nyárba:
 mostan esik naponta.

Változtak a körülmények,
 változott az életünk,
 ma könyörgünk ilyképpen mink:
 mindennapi kenyérestemlink
 add meg, Uram, minckünk.

— Mária özvegy királyné megbete-
 gedett. Bukaresti jelentés közli, hogy
 Mária özvegy anyakirályné komolyan
 megbetegedett. A királynén az orvo-
 sok előrehaladott májbajt állapítot-
 tak meg, amely műtét beavatkozást
 igényel. A királyné azonban most
 győne, az operációt csak néhány
 hét múlva hajthatják végre és addig
 a Fekete tenger partján pihen. A ki-
 rályné betegsége az egész országban
 aggodalmat keltett. Habsburg Antal
 főherceg és Ileana főhercegnő a be-
 beteg királyné meglátogatására Romá-
 niába érkeznek.

Őszi ujdonságok
 Mintás és sima színű bársonyok
 nagy választékban megérkeztek
a Népáruházban
 a kihülésért teljes garanciát vállalok.
 elárulótelny: Belv. Corvin Mátyas-u. 4.

— Vasárnap van a színésznapi a
 Gyárudvarban. Szeptember 6-án, va-
 sárnap egész nap lesz a temesvári ma-
 gyar színészek nagy kerti ünnepélye
 a gyárvárosi Sörgyár összes helyisé-
 geiben. A kertünnepély délután 3
 órakor nagy népünnepéllyel kezdődik.
 Lesz mesedélután, versenyfutás, póz-
 namászás, lepényevés, aranyeső, színi
 előadás, nagy tombola sok értékes
 nyereménnyel, este nagy kabaré, szép
 ség és tánceverseny és reggelig tartó
 tánemulatság. Aki jól akar szórakoz-
 ni, az ne mulassza el az alkalmat,
 hogy a színészek nagy kerti ünnepé-
 lyén kedvére kímulassa magát.

**SONERIU ALLAMTITKAR TE-
 MESVÁROTT.** Soneriu belügyi és
 pénzügyi államtitkár tegnap este Te-
 mesvárra érkezett. Az államtitkár
 felkereste Peter Julian dr. bánági
 kormányzót, akivel különböző kérdé-
 sekről hosszan tanácskozott. Az állam-
 titkár ma még Temesvárott marad és
 a kormányzóval folytatja megbeszélé-
 seit.

— Izabella főhercegnő állapo-
 ta válságos. Izabella főhercegnő, Frigyes főherceg felesége, akit hetek
 óta az egyik budapesti szanatórium-
 ban ápolnak, tegnap este rosszabbul
 érezte magát. A jobb tüdőszárny
 gyulladásba ment át és ezért állapota
 aggasztóra fordult. Katasztrófa bekö-
 vetkezésétől tartanak.

— Előkelő esküvő Zombolyán. Pa-
 ceséri Károly, a Hazai Első Takaré-
 pénztár főtisztviselője Budapestről,
 néhai Paeséri Károly torontáli tanfel-
 ügyelő fia, házasságot kötött Spuhler
 Mancival. Spuhler Ferenc nyugalma-
 zott zombolyai községi főjegyző leá-
 nyával. A házasságkötésnél Kiss Fe-
 renc dr. budapesti ügyvéd, egyetemi
 magtanár, a vőlegény részéről és
 Heinrich János dr. a budapesti keres-
 kedelmi akadémia igazgatója a meny-
 asszony részéről voltak a tanúk. Az
 egyházi szertartást Mersdorf Jenő
 káplán végezte, aki az ifjú párhoz
 lendületes beszédet intézett. Schiel
 Márton kántor mesteri orgonájátka
 emelte az egyházi szertartás fényét.

— A királyhoz fordul kegyelemért.
 Megirtuk, hogy Nagyváradon a vizs-
 gálobíró feketeszesz-üzelmek miatt le-
 tartóztatta Löblé László dr. gyárigaz-
 gatót, a Triton szeszgyár egyik veze-
 tőjét. Löblé László dr. felesége most
 azzal a gondolattal foglalkozik, hogy
 férje szabadon bocsátása érdekében
 kegyelmi táviratot intéz a királyhoz-
 azután pedig Szinajába utazik és ki-
 hallgatást kér az uralkodótól.

— Lakásfosztogatók a Gyárváros-
 ban. Tegnap megjelent a gyárvárosi
 rendőrségen Kovácsécs Ilona s beje-
 lentette, hogy távollétében ismeretlen
 tettesek behatoltak a Jókai Mór-utca-
 ban levő lakásába, ahonnan kilenc-
 ezer lei értékben különböző ruhane-
 műt, ékszereket és egyéb háztartási
 cikkeket loptak el. A kétségbeesett
 asszony annak a gyanúnak adott ki-
 fejezést, hogy a betörést három fia-
 talkorú suhanc követte el, akik a
 piacra való távozása előtt a ház körül
 ólálkodtak. A három legény fehér
 egerekkel és sorsjegyekkel házról-
 házra megy és valószínű, hogy kiles-
 ték a kedvező alkalmat, amikor a
 betörést elkövették. A rendőrség eb-
 ben az irányban megindította a nyo-
 mozást. — Hasonló ügyben tett felje-
 lentést Schreiber Ilona gyárvárosi
 lakosnő is, akinek lakásából eltűnt
 hatezer lei készpénz. A rendőrség ke-
 resi a további.

— Kegyetlenül kínozza az állatokat.
 Schedt Péterné szabadfalusi asszony
 a napokban tudomására hozta az ál-
 latvédő egyesületnek, hogy Schickl
 Aladár újkisodai lakos páratlan ke-
 gyetlenséggel kínozza a macskákat.
 Feljelentése szerint Schickl letépi az
 állatok fejét, farkát és a halálra kí-
 nított állatokat azután a kertjében ássa
 el. Az állatvédő egyesület a rendő-
 ség közbenlépését kérte, amely már
 meg is indította a vizsgálatot.

Olcsó
cserépkályhákat
 versenyképes árak mellett adhatok, mert
saját gyártmányaimat
 árusítom. Kályhaszerelésben specialista va-
 gyok és minden kályhámért garantálok. Vé-
 telkényszernélküli megtekintés:
II. Andrásy-ut 16. (a milleniumi
tempjommal szemben)
 Elvállalok minden szakmába vágó új és javítási munkát
Turi György kályhámester.

A gazdasági baisse megszülte az udvarias-sági hausse-mozgalmat és a nem is régmúlt idők rideg modorával szemben ma a tulzott előzékenységgel üldözik az embereket

ELEMELTEK A MAGYAR FORGALMI ADÓT. A magyarországi harminchármas bizottság tegnap is foglalkozott a szanalási javaslattal és eladta a forgalmi adónak az eddigi 10 százalékról három százalékra való felfelé emelését. Ezzel százharmincegy millió pengőre remélik felvinni a forgalmi adó bevételeit.

— Néhai Cosma Aurél emléke. Néhai Cosma Aurél dr. volt miniszter elnöki üdvéért szeptember nyolcadikán gyárvárosi görög keleti székesegyházban gyászistentiszteletet tartanak az istentiszteleten képviselteti magát a bányásági liberális szervezet, azonkívül az elhunyt barátai és ismerősei megjelennek.

— A vasúti sipisták ellen. A temesvári vasutigazgatóság a belügyminiszteriumnak átiratot küldött, melyben megemlíti az Itt a piros, hol a piros lottó szerencsejátékkal működő kártyalovagok garázdálkodásait, akik különösen az aradi vonalon utazó közbiztonságot károsítják meg sokszor súlyos ezresekkel. Az átirat alapján a belügyminiszterium most a legszigorúbb utasításokkal látta el a temesvári rendőrséget a kártyások megfékezésére és ártalmatlanná tételére.

— Az utolsó tanu. Jonascu Miklós vizsgálóbíró tegnap az utolsó tanu hallgatatta ki a temesvári feketeszeszeggyben. Megjelent ugyanis Konyelicka János aradi soffór, aki tavaly elítült és mint utólag kiderült, Dél-Amerikában járt, most azonban vizsgázatért és vallomástételre jelentkezett. Konyelicka kihallgatása csak rövid ideig tartott és kisebb jelentőséggel bírt.

— A bányásági liberális párt diszelnöke. A liberális párt központi végrehajtóbizottsága ülést tartott és azon egy döntött, hogy a Cosma Aurél dr. halálával megünnepelt diszelnöki állásra Franasovici Richárd volt miniszter ajánlja a bányásági szervezetnek, amelynek ügyvezető elnöke Imbroane Ávrám dr. A bányásági szervezet a határozatról még nem kapott értesítést és így még nem állott módjában azzal foglalkozni.

— Két halálos vasuti baleset. Ploesti mellett egy tolatómozdony összeütközött harminc petróleumtartályt szállító vonattal. Az összeütközés következtében két vasuti munkás meghalt. A vizsgálat megindult. Halálos vasuti szerencsétlenség történt Radaut és Dornesti állomások között is. A vasuti vágányon egy tüzér század haladt keresztül és az arra haladó vegyesvonat egy tüzérkatonát elkapott. A szerencsétlen tüzért a vonat halálra gázolta, a lova is kimúlt.

— Eltűnt egy százezer pengős ékszer. Krizsán Liviusz dr. budapesti rendőrtisztviselő elvált felesége tegnap megjelent a főkapitányságon és bejelentette hogy Korál-utca 11. számú házában levő lakásából ismeretlen tettes ellopta százezer pengő értékű ékszerét. Azonnal detektívek mentek a lakásba és hosszas nyomozás után sikerült az ékszer megtalálni. A vagyontörő ékszer az előszobában levő fogason lógó egyik kabátban volt elrejtve. A kabát a házbeli cseléd tulajdonát képezte, aki nagy ártatlansággal hangoztatta, hogy nem is sejti, miképpen került az ékszer éppen az ő kabátjába. Ennek ellenére letartóztatták.

En Istenem, milyen mások már minálunk a szokások, — idézhetjük a koszorus költő szavait manapság. Arra az udvariasságit hausse-mozgalmra célzók, mely közéleti purparléinkat hovatovább a márkik és márkínők finom csevegéséhez teszi hasonlatossá. Igen, a gazdasági baixsenek felette érdekes vívmánya ez a nyájas előzékenység, mely oly szögös ellentétben áll a nem is régmúlt idők rideg modorával. Emlékezzünk csak a háborúra, inflációra, sok mindenre, ami azután következett. Nem egy boltban hamarosan kiadták a kliens utját, ha beszélni merészkedett.

— Mi az? Hogy drága? Hogy ez az anyag nem felel meg? Hát akkor tessék másutt megvenni! Mi nem hívtuk kegyedet!

Nem voltak kedvesebbek a hivatalokban sem, ahol mindenki tolongott, mindenkinek volt valami kérésnivalója. Irnokokból lett szubséfek ráítítotték az asztalra:

— Nem lehet! Ne feleseljen velem! Majd megmutatom én magának!

Ügyvédek elutasították a kis panaszt:

— Nézze, édes jó barátom, én csak nagy ügyekkel foglalkozom...

Egyik-másik bankigazgató nehezebben bocsátotta színe elé seelyembrokátos szentélyébe a halandót, mint valahai Ferenc József. A vendéglőben is igen szürke kis pont volt a vacsorázó. Ismeretlen alakok lepték el a lukszus-éttermek legjobb helyeit...

— X. a zseniális devizőr; Y. a jelos valutasiber; Z. a kijárók királya... — suttogetta meghittan a pincér egy-egy nagy lármás dözsö-

— Végigszaladt rajta a villám és mégis életben maradt. Az elmúlt éjszaka hatalmas zivatar pusztított Arad megyében és a vihar talán Angyalkut község felett tombolt a legerősebben, ahol szokatlannak mondható balesetet is idézett elő. Angyalkut község lakossága a szokásos bucsut tartotta és az ünnepséget a nagykorosmában rendezték. Javában folyt a mulatozás, amikor fülsiketítő dőrej rázta meg a korcsma épületét és a lecsapódó villám a mulatozók közé vágódott be. A villám a korcsmában tartózkodó Maissenberger János negyvenkilenc éves gazda balszemén hatolt be és a testén végigfutva a ballában keresztül a földbe furódott. A villámsújtott gazda sokáig fekvő önkivületi állapotban. Az orvos megállapítása szerint a villám kiégette a gazdálkodó balszemét és a ballába is megmerevedett. Szinte esodával határos azonban, hogy a gazda életben maradt.

• A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda hallgatójában.

lés után. A szabóknak egyenesen bővebbre kellett szabni a mellkas táján a mellényt, olyan magasra dagasztotta az önérték és a gög ezt a furcsa társadalmat.

Fordult azonban a kocská és azt az egyet ma igazán bevallhatjuk, hogy udvariasság terén valóságos paradicsomi életet élünk.

— Hogy van kedves Gebe ur! — szól szívélyesen a bankigazgató és ha Inség Tihamér netalántán kíván egy kávét, maga a tulajdonos sürgöti a Nagyságos Ur rendelését.

— Csak egy-kétezer leies értékűről van szó, — szabódik Ösztövé Balambér, de az ügyvéd már nyújtja a kezét és melegen belené a szemébe, mint megtévedt fiára a jószágos apa.

— Ejnye, ejnye, hát a jogvédelem az kiskutyá? Azért a nyolcszáz lei honoráriumért a maga igazsága nekem éppen olyan kedves, mint a milliommósé.

Vásárolni, ha van miből, valóságos élvezet. Ha kirakatra téved a tekinteted és véletlenül kint áll az ajtóban a tulajdonos, azonnal megszólít

— Teringettét Dubioz ur, hát már be se néz hozzánk? Jaj pedig, ha látná, milyen nyakkendőink vannak? Hogy nincsen pénz? Hát kinek van? Jöjjön csak bátran, majd megalkuszunk. Egy kincs van: a jó egészség. Hogy csinálja azt maga, hogy évről-évre fiatalodik?

A hentes is kedves. Igen szép kisasszonykám, — becézi a negyvenöt éves száraz póznát — ezt a szép borjuhut magának tettem félre. Nagyr a vevő, köszönet a bére és minden madzagnyi vételhez egy bonbonniényi bók. A viszontlátásra, — üdvözölnek kórusban,

mint távozó hajó utasát, midőn hónod alatt kis csomagoddal ellépsz és a kassziroskisasszony olyan édesen mosolyog rád, mintha cukorral volna teli a szája.

Hát még a borbélyok? Ők mindig udvariasak voltak. De amit most bemutatnak, az a spányol etikettet is egyszerűen a sárba tiporja. Amint átléped a küszöböt, olyan üdvívalgás fogad, mint Lohengrint, banderiummá alakulva kísért két fehérruhás férfi a mütöszélig. Hogyléted utáni égő kíváncsiságukat lecsillapítva, azonnal megkapod a legfrissebb híreket és ha véletlenül cikkeket is szoktál irni, kéjjel állapithatod meg azonnal, hogy kitűnő írással fodrászati perspektívából is fulmináns sikert aratott. Miután a bálmatos Figaro összes még meglevő hajszáladat frizurává csoportosította át, hiúságodat elintézve arcodat is meglegezetten friss kendővel és te ott ülsz paszszíven, mint egy odaliszk.

Közben az inas venerabilis átmeneti kalapodat keféletgi már fél óra óta, azzal a hiu reménnyel, jobb belátásra bírhatja ágaskodó szőrözötét, mely úgy felborzolódott az idők viszontagságaiban, mint az öreg sündisznó tuskéje.

Távozás. Bucsukar. De a másik inas még előbb ráveti magát kopott zakkódra is és úgy ellátja a baját a seprével, hogy csak úgy porzik belé. Hát kérem, ha elgondoljuk, hogy mindez tiz leiert történik — bérletben, csak egyet mondhatunk: többet igazán nem kívánhat a vevő. Igen, a mai idők vezényjelszava az, hogy a vevőt nagyon finoman kell kiszolgálni, mert csak úgy jön. De azért hiába, valahogy így is csak úgy jön, mintha menne...

Flaneur.

— Elhalasztott iskolai megnyitó. A szörénymegyei egészségügyi tanács a járványos betegségekre való tekintettel az óvodák és összes iskolák megnyitását szeptember 19-ig elhalasztotta. A rendelet értelmében az összes lagosi iskolákban az előadás csak szeptember 19-én kezdődik. A határozatot jóváhagyás végett a közoktatásiügyi miniszteriumhoz is felterjesztették.

— A máriaradnai férfizarándoklat tagjai e hó 6-án, vasárnap délután 5 órakor testvéri értekezletet tartanak a belvárosi hitközség tanácshelyiségében (plébánia I. emelet). Utána a templomban exhortációs szentségi áldás. A tagok teljes számu megjelenését kéri a vezetőség.

— Egy kozmetikai intézet betiltása körül. Tegnap olyan híradások láttak napvilágot, mintha Prostean Oktávián dr. városi főorvos egy még meg sem nyílt kozmetikai intézetet bezárattat volna. Prostean Oktávián dr. ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy ezek a hírek tévesek. Betiltásról nem lehet szó, mert nála még a működést sem kérvényezték.

— Jelentékeny kedvezmények bucaresti utazásnál. Bukarestben ezen a héten nyílik meg a nagyszabásu nemzetközi légügyi-autó-rádió és elektromossági kiállítás. Mindazok, akik a kiállítás megtekintésére Bukarestbe utaznak, oda és vissza ötven százalékos vasuti tarifakedvezményben részesülnek. Ezenkívül a Realitatea Illustrata, Románia legnagyobb és legelterjedtebb képes hetilapja, külön kedvezményeket is nyújt. Így ingyen étkezést, színház- és mozijegyet, ingyen belépést ad a kiállítás területére, huszonöt százalékos szállodakedvezményt, külön kedvezményeket a különböző bucaresti éttermekben, továbbá két modern autó áll a látogatók rendelkezésére. Így tehát a bucaresti tartózkodás nem ezer, hanem csak százötven leibe kerül, ha megvásárolja a Realitatea Illustrata kedvezményes bonokkal ellátott könyvecskéjét. A Realitatea Illustrata könyvecskéi mindenütt kaphatók és mielőtt Bukarestbe utazik, ne feledje azt megvásárolni.

• Ha Temesvárra jön, kérje mindegyik az ingyenes tájékoztatót. (Comandatorul prin Timisoara.)

— A népszámlálási biztosok pénze. A biharmegyei népszámlálási biztosok és ellenőrök még mai napig sem kapták kézhez járulékaikat. Ennek oka az, hogy a követeléseket abból az egy millió nyolcszáz ezer leiből kellett volna kifizetni, amelyet a tragikus véget ért Boleantu Valér dr. volt temesi prefektus más célokra felhasznál.

— Faluról városba szakadt diák szerelme. A falu és város életének mesteri rajza mellett megrázó erővel írja meg Kodolányi János a kialakuló férfiületnek és léleknek szakadékeit. Szakadékok a könyv címe és a történet ott kezdődik, ahol a falusi ifju mint gimnazista belesikerül a város forgatagába és első csókjának és első könnyének megrázó történetét kezdi meg. A könyv 200 oldal. Régi ára 163 lei, most 68 lei Lepagenál Kolozsvár. Küldje be bélyegben és portómentesen kapja, vagy kívánságára utánvétellel. Kérje az árleszállítások jegyzékét Lepagétól.

— Forog a film a legrámaibb: az élet filmje. Néhány évvel ezelőtt úgy tűnt fel Pirandello, mint üstökös a világirodalom egén. Európa és Amerika felfigyelt. Egy csapásra ugyszólván az egész világ elismerését nyerte meg. Pirandello Forog a film című munkájában is a humor, a szatira, a mélység és a káprázatos fordulatok mesterének bizonyul, amellett a film világának legnagyobb rajzát adja. 220 oldal. Régi ára 163 lei, most 68 lei Lepagenál Kolozsvár. Küldjön be 68 leit bélyegben és portómentesen kapja, vagy kívánságára utánvétellel. Kérje az árleszállítások jegyzékét Lepagétól.

* Családi estély. Az evangélikus ifjuság szeptember 5-én szombaton a Gyárudvarban műsorral és táncal egybekötött családi estélyt rendez. Előadásra kerül két egyfelvénás szindarab, ének, zene és humoros előadások, valamint táncszámok. Az előadás kezdete este 8 óra. Beléptidj 20 lei. Külön meghívók nem küldetnek szét, de vendégeket szívesen látnak. Jegyek elővételben Galgon Gyula belvárosi fűszer- és csemegekereskedésében.

Őszi divatujdonságok

Louvre

Jozsefvárosi templommal szemben.

* Pap Ibolya zongoratanárnő (Belváros, Weisz-palota, IV. 18. lift) szeptember elsején újra megkezdte Varró Margit kitűnő rendszere szerint kezdők és haladók egyéni és csoporttanítását. Gyermeknek hat éves kortól kezdve külön módszer szerint. Jutányos árak.

— Egy gazda agyonszurta feleségét. Az aradmegyei Réthát községben Feil János gazdálkodó hirtelen haragjában két késszúrásal megölte feleségét, majd tetten elkövetése után nyomtalanul eltűnt. Feil János és felesége azért veszték össze, mert az asszony családja zöld állapotban vágta le a zabot és úgy akarta értékesíteni, míg a gazda be akarta érlelni és csak azután eladni. A veszekedés annyira elfajult, hogy a gazda felkapott egy konyhakést és azt kétszer az asszony mellébe szurta. A második szúrás a szívére érte és azonnali halált okozott.

Megdöböntően hamisak a Népszövetség főtítkári hivatala kisebbségi osztályának hivatalos számadásai

A Népszövetség főtítkári hivatalának kisebbségi osztálya hosszas huza-vona után Genfben csak most adta közre évi jelentését. Az elmúlt évben beérkezett és elfogadott kisebbségi panaszokról szól ez a jelentés, amelynek számadatai szinte megdöböntenek, mert a kisebbségi osztály csupán kétszáznegy kisebbségi petíció beérkezését ismeri el, holott köztudomású az, hogy egyedül az ukrán kisebbségek kétezernél

több petíciót nyújtottak be. A nem éppen tárgyilagos és megbízható évi jelentés közli azt is, hogy az említett kétszáznegy petíció közül a főtítkárság százharmincegyet már elyben elfogadhatatlannak minősített és csak hetvenhárom petíciót bocsátott vitára. Ezekből is csak tizennyolc petíciót intéztek el, míg a többi ötvenötnek a tárgyalása állítólag folyamatban van.

— Elhunyt magyar tudós. A magyar tudományos világot súlyos veszteség érte. Bíró Lajos, a világhírű zoológus, hetvenöt éves korában Budapestben a Rókus-kórházban meghalt. Bíró Lajos a magyar tudományos életnek romantikus alakja volt, különösen rengeteg kutatást végzett és főleg Új-Guinea szigetén járt sokat. Bíró Lajos Erdélyben, Tushádon született és onnétől kezdte felmagát elismert tudományos pozíciójába.

— Csak semmi zaklatás. Ismeretes, hogy Spineanu Cesar volt nemzeti parasztpárti képviselőt azal vádolták, hogy ő lázította fel a dambovitamegyei Periteni község lakosságát és ezért letartóztatták. A törvényszék szabadlábra helyezte, mire Spineanu elhagyhatta az ügyességi fogházat. Alig ért haza, újabb idézést kapott a vizsgálóbíróhoz. A vizsgálóbíró kijelentette, hogy újabb adatokat szerzett ellene és ismét letartóztatta.

— Vasárnap reggel utra kelnek a zarándokok. A temesvári és bánági magyar katolikusok máriaradnai zarándokutjára minden előkészület megtörtént. Vasárnap, szeptember hatodikán reggel öt órakor a Dómtemplomban szent mise lesz, a mise után pedig utra kelnek a zarándokok.

— A beteg ember gyermekei részére. Horváth Mihály a kórházban fekvő nagybeteg ember gyermekei részére újabb jószívű adomány érkezett. Ezuttal egy jólelkű temesvári előfizető juttatott száz leit számára. A Déli Hírlap az adományból alapot akar létesíteni, hogy a közelgő télviz idején a szegény Horváth Mihály gyermekeinek tüzelőfát és élelmiszert vehessen.

* Montessori francia ovoda. Marie Louise Decaillet vezetése mellett szeptember 1-én megnyitották a gyermekek 3 éves kortól felvételnek. Látogatási idő naponta reggel 9-től 1 óráig. Gyermeknek vagy felnőtteknek egyéni vagy csoporttanítás, francia társalgás, nyelvtan- és irodalomból naponta délután és este, Beiratások délután. Mercy-utca 12.

— Nemzetközi könyvelői kongresszus. Bukarestben nagy előkészületeket tesznek a szeptember hatodikán kezdődő nemzetközi könyvelői kongresszusra. A kongresszuson minden állam képviselteti magát, azonkívül sok külföldi egyetemi tanár is részt vesz.

* Reitzer Klári zongorapedagógus külföldi tanulmányutjáról visszatért. A tanítást szept. 1-én megkezdte. Előjegyzések naponta d. n. 4-től 6-ig, Bega-balsor 14, földszint.

Primaria municipiului Timisoara.

No. II. 35.887—1931.

PUBLICATIUNE DE CONCURS.

Primaria Municipiului Timisoara publica concurs pentru ocuparea postului de director al Cinematografelor municipale.

Solicitorii isi vor inainta cererea pana la 15. Septembrie 1931 inotita de urmatoarele acte:

Actul de nastere, Certificatul medical, Certificatul de studii, Dovada pentru satisfacerea serviciului militar, Declaratia de limbile ce cunoaste.

Postulantii cari ocupa vre-o functie publica vor indica aceasta si vor inainta cererea prin autoritatea la care functioneaza cu referinta din partea acelei autoritati, continand si consimtamantul autoritatii respective la trecerea lui in Serv. Municipiului.

Postulantii vor mai prezenta referinta scrisa dela persoane particulare cu cari au fost in relatii de serviciu, sau sub ale caror ordine au lucrat, sau cari, prin situatiunea lor, sunt in stare sa cunoasca purtarea morala a postulantului, precum si date biografice mai importante din propria lor viata (Curriculum vitae).

La indeplinirea postului se va avea in vedere caracterul educativ, artistic si comercial al intreprinderii, preferindu-se persoanele cari pot dovedi aptitudini speciale in aceasta privinta.

Retributiunile directorului sunt cele fixate in bugetul actual al intreprinderii.

Numirea este provizorie, iar definitivarea se va face numai dupa expirarea stagiului prevazut de statut. funct. publice.

Timisoara, la 28. August 1931.

p. presedinte:
Dr. Craciun m. p.

Secretar General:
Dr. Sagovici m. p.

— Janovicsnak nem kell művezető igazgató. Janovics Jenő dr. kolozsvári szinigazgató a sokat vitatott magyar szinidény ügyében legutóbb Aradon járt és ezzel a látogatásával kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, mintha Janovics az Arad-temesvári színházak vezetésére Fekete Mihály volt szinigazgatót kívánná alkalmazni. Ezzel szemben Radu Kornél dr. aradi főpolgármester kijelentette, hogy a tárgyalások folyamán Fekete személye szóba sem került, mint ahogyan Janovics a művezetés kérdéséről sem tett említést. Valószínűnek tartják, ha Fekete Mihály személye Janovics Jenő dr. társulatában szóba jöhet, úgy csak mint a szinartuslat prózai erősségét szerződtetné.

Nyáron

a világ közeleménye szerint
Budapest a legzöldebb város
Az itt lévő

BRISTOL SZÁLLODA

új rendszere a közművek
tüzését megnyerte.

Napi 12 P.-től kaphat

a szoba fekvésétől függőleg

lakást

és
elsőrendű teljes
ellátást.

Jöjjen, próbálja meg és mindig
csak hozzáink fog szállni.

Bristol Szálloda
Budapest—Dunakorzó

No. 3303—1031.

Publicație de licitație

Alimentarea cu apa și canalizarea orașului întreprindere comună a Timisoara (pe scurt Acot), necesita 3650 kg. de cablu neizolat din cupru electrolitic, cu o secțiune de 35 mm². Pentru procurarea acestor materiale se publica licitație pe data de

1 Octombrie 1931, ora 10

în sala mare a Primăriei.

Licitatie se va tine în conformitate cu art. 88—110 inclusiv din legea contabilitatii publice.

Amatorii vor prezenta la asta licitație ofertele scrise, timbrate, semnate, inchise în plic, sigilate și prevazute cu garanție în numerar sau efecte de stat, în valoare de 5 procent asupra sumei oferite.

La caz, ca oferta se trimite prin posta, aceasta se va adresa la „Alimentarea cu apa și canalizarea orașului, întreprindere comună Timisoara, Cetate, Strada Eminescu No. 5. urmand sa fie luata în considerare numai daca a intrat acolo inclusiv garanția cel mai tarziu pana la ora 9, ziua licitației.

Caietul de sarcini se poate vedea la Acot, unde se dau toate informațiile cerute.

La cererea caietului de sarcini se spediaza solicitatorului și prin posta. La licitație vor participa numai fabricii, intermediarii fiind esclusi.

Alimentarea cu apa și canalizarea orașului, întreprindere comună Timisoara.

Ing. V. Ciurceu.

Rádió

Péntek. (Szeptember 4.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Katonazenekar hangversenye. 8 óra 20: Gramofonzene. 9 óra: Gramofonzene. Budapest. 9 óra 15: A Berend-szalonzenekar hangversenye. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli haragszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Gramofonzene. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A gramofonzene folytatása. 2 óra 45: Árfolyamhírek. 4 óra: A gyermek helyes szerete. Dr. Semsey Zoltán és Ballus Sarolta dr. előadása. 4 óra 45: Hírek. 12 óra: Az ökor Edisonja. Révay József dr. előadása. 5 óra 30: Hangverseny Vig Miklós (ének) és Vig György (szakszofon) közreműködésével. 6 óra 15: Helyes magyarság — magyar helyesírás. Halász Gyula előadása. 6 óra 45: Ifj. Sárny E. és cigányzenekarának hangversenye. 7 óra 45: Katonánóták történelmi megvilágításban. Vitéz Berkó István előadása. 8 óra 45: A Budapesti Hangverseny zenekarjátéka. Utána hírek, majd Horváth Gyula cigányzenekarának és a Fejes szalonzenekar hangversenye az Ostende kávéházából Kalmár Pál (ének) közreműködésével. Bécs. 4 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 35: Jodler hangverseny. 8 óra 50: Mendelssohn-est Kiurina Berta hangversenyének. Walldek Julia (alt), Kauffler Cesia zongoraművész, az Ast-kvartett és a Winkler-kvartett közreműködésével. 10 óra 30: Szórakoztató zene. Belgrád. 11 óra 35: Gramofonzene. 12 óra 45: Déli zene. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra: Nemzeti dalok. 6 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra 30: Zongoraötös hangverseny. 10 óra: Cigányzene. Langenberg. 8 óra: Esti zene, majd hírek. Milánó. 7 óra 45: Gramofonzene. 9 óra: Operettrészletek és kerincsek. Prága. 7 óra 30: Népszerű operaiárik. 7 óra 55: Táncczene. 9 óra: Hírek, majd vonósnegyes hangversenye. 9 óra 30: Zongorahangverseny. 10 óra 15: Schrammelzenekar hangversenye. Róma. 8 óra 10: Gramofonzene. 9 óra: Lehár: Clo-clo című operettjének előadása. Strassburg. 7 óra: Zenekari hangverseny. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Operettelőadás. Toulouse. 9 óra: Szimfonikus zene. 10 óra 15: Orosz dalok. 10 óra 45: Operettrészletek. 11 óra 30: Hangverseny.

Szombat. (Szeptember 5.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Román és könnyű zene. 7 óra 30: Zenekari hangverseny. 9 óra: Bécsi zene. A rádiózenekar hangversenye. Budapest. 9 óra 15: A második honvédegyalozered zenekarának hangversenye. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli haragszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: A Mándits szalonzenekar hangversenye. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 2 óra 45: Árfolyamhírek. 4 óra: Mesék. Felovassa Rosner Kálmán. 5 óra: A Szociális Missziótársulat előadás-sorozata. 5 óra 30: A Városi Színház zenekarának hangversenye. 6 óra 30: Mit üzen a rádió? 7 óra: Nagy Margit és Szedő Miklós dal-estje. 8 óra: Holnap délig vagy soha. Lengyel József háromfelvo-

násos bohózatának előadása. Utána hírek, majd Radics Józsa és cigányzenekarának hangversenye a Vadászkiért szállóból. Bécs. 4 óra: Délutáni hangverseny. 6 óra: Wagner: A Nürnbergi mesterdalnokok című operájának előadása. 11 óra: Táncczene. Belgrád. 11 óra 35: Gramofonzene. 12 óra 35: Déli zene. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra: Nemzeti dalok. 5 óra 30: A rádiózenekar hangversenye. 7 óra 50: Közvetítés a belgrádi Nemzeti színházból. Utána kávéházi zene. Langenberg.

8 óra: Vidám est, csatlakozóan hírek, majd zene. 12 óra: Jazz-band. Milánó. 7 óra 10: Vegyes zene. 7 óra 50: Gramofonzene. 8 óra 45: Zenés komédia előadása. Prága. 9 óra: Időjelzés, majd zenekari hangverseny. Róma. 8 óra 10: Gramofonzene. 9 óra: Zenés játékok. Strassburg. 6 óra: Opera és operettrészletek. 7 óra: Énekhangverseny. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Vegyes zene. 10 óra 30: Táncczene. Toulouse. 9 óra: Operettrészletek. 10 óra: Gramofonzene. 11 óra: Opera és operettrészletek.

Közgazdaság

Akadályversenyt futnak a gabonaekszportörök, amíg a hatósági gáncsoskodásokon átküzdve magukat, felvehetik a kiviteli prémiumokat

Konstancában a gabonaekszportörök viharos gyűlést tartottak, amelyen elsősorban kifogásolták, hogy a vámhivatalok egyre-másra akadályokat gördítenek, amíg ahhoz a bizonylathoz jutnak, amelynek révén a kiviteli jutalmat felvehetik. Ha már megkapták az igazolványt, Bukarestbe kell utazniok, ahol előbb a földművelésügyi miniszterium újabb akadályait kell leküzdeni, míg végül a Nemzeti Bank kifizeti a prémiumot. Az üzletmenet folytonosságának rovására megy ezeknek a prémiumoknak a bizonytalan volta, mert például a

bankok nem hajlandók a már nehezen megszerzett vámigazolványok alapján kölcsönt nyújtani, vagy a prémiumokat leszámítani. Gyakran megtörtént, hogy a gabonaekszportörök nem is vehették át a hivatalos vámbizonylatokat, amelyek alapján a prémiumokat kiutalják, mert azokat a kincstár adó fejében lefoglalta. Határozati javaslatot fogadtak el, amelyben a jelenlegi helyzet enyhítését és főképpen azt kéri, hogy a Nemzeti Bank fiókoknak adják meg a jogot, hogy a prémiumokat kifizethessék.

A gazdákat kimélni kell. Argetoianu pénzügyminiszter módot kíván nyújtani, hogy a gazdatársadalom kellő árban értékesíthesse termékét és ezért utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy az adóbehajtásoknál a gazdákkal szemben a legkíméletesebben járjanak el. Argetoianu miniszter ezenkívül felkéri a pénzügyintézeteket is, hogy a gazdatársadalomhoz tartozó adósaiknak további türelmi időt engedélyezzenek adósságaik kiegyenlítésére.

A Hammer és Ney-gyár fizetéképtelen. A Hammer és Ney-féle temesvári mőselyemgyár beszüntette fizetéseit. A gyártulajdonos hitelezőikkel körlevelet intézett és kéri, hogy ne gördítsenek akadályt a bíróságon kívüli egyezség elé, annál is inkább, mert a gyárat még üzemben tartja és nehézségek esetén kénytelen lenné az üzemet leállítani és munkásait elbocsátani. A gyár körülbelül tizenegy millió lejtel tartozik és ebből az összegből ötven százalékot fizetné a hitelezőinek.

Románia gazdasági programja. Mértékadó körök értesítése szerint a parlament megnyitása előtt az uralkodó elnöklete mellett koronatanácsot tartanak, amelyen az összes ellenzéki vezetők, a volt pénzügyi és kereskedelemügyi miniszterek és a gazdasági vezérferfiak is megjelentek. Ezen a tanácskozáson állapítják meg Románia gazdasági és pénzügyi programját. A szenzációs hír megerősítésre szorult.

A faktitel érdekében. A pénzügyminiszterium a faekszport fellendítése érdekében távirati körrendeletben értesítette a vámhivatalokat, hogy annak a fának a kivitele, amelyet cellulóze gyártására használnak, a mai naptól kezdve teljesen vámmentes.

Diákok kedvezményes utazása. Az államvasutak vezérigazgatósága utasította a kerületi vasutigazgatóságokat, hogy a tanulók számára ismét kiadhatják a kedvezményes vasuti bérleteket és mindazokat a kedvezményeket, amelyeket a vezérigazgatóság az elmúlt tanévben is biztosított.

Megnyiták a németországi tőzsdék. Berlintől jelentik, hogy ötvennégy napos szünet után megnyiták a németországi összes tőzsdék. Tegnap az első napon még nem alakult ki a forgalom és így természetesen jóslásokba bocsátkozni korai volna. A tőzsde alakulásának fejleményei elsősorban a közönség magatartásától fűgnek.

Ford ismét megkezdi a munkát. Ford, az amerikai autókirály, hirtelen megváltoztatta üzleti és termelési taktikáját, mert Detroitból érkezett jelentés szerint, Ford tegnap huszezer elbocsátott munkásának sürgős behívót küldött, szeptember nyolcadikán pedig további ötven ezer munkást szólít munkába. Közgazdasági körökben nem tudják biztosan, hogy Ford mire készül, de valószínűnek tartják, hogy új autómódel építéséről van szó, amely az eddiginél jóval olcsóbban készülne és ezzel akarja visszanyomni a konkurenciát, amely legutóbb Fordot is hatalmas munkabeszüntetésre kényszerítette. Az új Ford-módel az eddiginél gyorsabb járatu nyolchengeres kocsik lesz.

Amerika is hatalmas deficittel dolgozik. A washingtoni kincstári hivatal közlése szerint az állami költségvetés hiánya az idei költségvetési év két hónapjában háromszázkilencvenhat millió dollárt tesz ki és ha ez a hiány továbbra is ilyen arányban növekszik, akkor az év végéig közel két milliárd dollár deficittel kell számolni.

Leszállítják az osztrák kamatlábat.

A bécsi Neue Freie Presse arról értesül, hogy az osztrák nemzeti bank még a hét folyamán leszállítja a kamatlábat. A leszállítás mértékét nem állapították meg, de valószínű, hogy másfél százalékkal nyolcésföld százalékra mérséklék a kamatlábat.

Devizák árfolyama. Zürichben a lej 305.50. Párisban 15.20, Mai árfolyamok a következők: angol font 816, dollár 168, hollandi forint 67.85, dinár 2.99, francia frank 6.60, olasz lira 8.81, cseh korona 4.9950, német marka 40, osztrák schilling 23.69, zloty 19, svájci frank 32.80, belgas (öt belga frank) 23.46. A magyar pengőt nem jegyzik.

Gabonaárak magánárfolyama. A nap terményarai a Dengl és Kleinmann gabonabizományi iroda jelentése szerint a következők: hetvenkilenc kilógramos buza 215 lei, hetvennyolc kilógramos 195—200 lei, ótengeri 235 lei takarmány árpa 225 lei, zab 250—260 lei, burgonya 160 lei százkilónként. Fehér bab 5.50, lucerna mag 17, lóhere mag 19 lei kilónként. Az irányzat a buzában barátságos.

Mozi

A bűvész

Az Apolló-mozi új hangosfilmje

Az Apolló moziban bemutatásra kerülő új hangosfilm a cirkusz és az artisták életéből meríti tárgyát. Bájjos szerelmi történet szövi át a cselekményt, melynek középpontjában egy polgári családból származó fiatalember áll, akiben az artisták a körükbe betolakodott idegent látják. A fiatalember komoly szerelmet érez egy artistalány iránt, aki viszonzza a fiú érzelmeit. Az artisták azonban nem nézik jó szemmel a fiatalok boldogságát és ebből számtalan bonyodalom keletkezik. Végül mégis győzedelmeskedik a szerelem és a fiatalok boldogok lesznek. Nicola Colin a bohóc szerepében megrázó alakítást nyújt. Halk, finom humora még a drámai jelenetknél is érvényre jut. A fiatal Nagy Kató az artistalány kedves alakításával kitűnőt nyújt. Max Hansen, aki hosszabb ideig nem szerepelt filmen, ismét ragyogó játékot mutat. A három főszereplőn kívül Louis Ralph, Hermine Sterler és Nastja Latke járulnak hozzá a film sikeréhez.

Mozik mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: A világ vége (Hangos film).

Forum mozi: Tatarozás miatt zárva.

Gyárvárosi Apolló mozi: A bűvész (Hangos film).

Nyiltér

Az e rovatban közöltekt a szerkesztőség nem vállal felelősséget.)

NYILATKOZAT

Sok esetben megtörtént, hogy cselédleányok a „Missió” névvel visszaélve, jelentkeznek családoknál szolgáltatásra. Felhívjuk a m. t. közönség figyelmét, hogy Katolikus Nővédelmi Hivatalunktól eddig is, csakis a „Missió” bélyegzővel ellátott lappal igazolhatták a leányok, hogy tényleg tőlünk küldettek. Ezentul visszaélések elkerülése miatt kizárólag a hivatalunkban való személyes megkeresésre vállaljuk háztartási alkalmazottak közvetítését.

Katolikus Nővédelmi Hivatal Vezetősége, Bonnáz-utca 10.

A próbírdetéseik

Az apróhírdetés díjazása és eredménye

Egyes szó ára:

Levelezés és házasság rovatban négy lei, vastagabb betűvel hat lei. Legkisebb hirdetés egyen lei.

Lakás, Adás-vétel, Alkalmazás és Egyes rovatban három lei, vastagabb betűvel öt lei. Legkisebb hirdetés harmine lei.

Állástkeresők szavankint két lei fizetnek, vastagabb betűvel három lei. Legkisebb apróhírdetés husz lei, többszöri közlés esetén egyenként tizenöt lei.

A hirdetés díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás pénzbeszedő kiküldetése megvárja a hirdetést.

Ujleges hirdetések címét a kiadó hivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhírdetéseiket felveszi:

Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4.

Gyárvárosban: Kardos-trafik, Kossuth-tér és Gránátos-utca sark.

Bővef városban: March-trafik, Újfal-tér.

Alkalmazás

15-16 éves

4 középosztályt végzett fiatal ember építési irodába gyakorolónak felvétetik, Steiner József építészeti iroda I., Bulv. Diaconovici Loga 4. (2302)

Cukrász-inas

teljes ellátással felvétetik Osterreicher Timisoara, Bulev. Berhelot 15. (2306)

Mindenesleány azonnalra felvétetik. Új házban szűkebb lakás: egy szoba, konyha, élel-kamra kiadó. Bővebbet Vargánénál, Palánka u. 1. II. em. (2813)

Allást keres

Németajku gyermekleány komoly, megbízható, — uri családnál azonnalra állást keres. — Cim a kiadóban. (2311)

Raktárnok

pénzbeszedői, portási vagy ehhez hasonló állást azonnalra keresek. Laza János Parat hsz. 241^{1/2}. (2291)

Férfi-fodrász (leány)

aki most szabadult fel, megfelelő szaktudással Temesváron állást keres IV., Ormos u. 2-b. ajtó 8. (2305)

Bármily munkát

sürgősen vállal, családja nyomorúságára való tekintettel öt gyermekes, betegeskedő özvegynek egyetlen kereső, 18 éves fűszerkereskedő segéd fia. Megkereséseket szívességből továbbít Grabler Árpád nyug. jegyző Mehala Str. Closca 20. (2308)

Fehérneművarrást

géphimzést, endliést, monogramozást jutányosan vállalom. IV., Bonnáz-u. 18. I. em. (2310)

Lakás

Belváros központjában egy különbejáratu utcai szoba fürdőszobahasználattal 2 diáklánynak esetleg ellátással kiadó. „Uriház” jellegű a kiadóba (2173)

A BUNDAGOMB

Izzagó detektív történet.

Irtá: Raggamby András

(2. folytatás)

Rögtön intézkedett. Szigorú titoktartást rendelve, egy emberét Görgényi lakására küldte, a másikat a szerkesztőségbe, ahol dolgozott. Gondoskodott úrségről, aztán a főkapitányságra sietett.

A lakásra küldött detektív rövidesen megérkezett. Görgényi ur korán reggel táviratot kapott és háromnegyed nyolckor egy kis táskával a kezében elsietett hazulról.

A másik detektív eredménnyel járt. A szerkesztőségben megtudta, hogy a gyanúsított sürgős szabadságot kért Nyagykanizsára, egy újságíróval kiment a pályaudvarra és elő is állította az illetőt.

Görgényi dühös méltatlankodással tört be Császár szobájába:

— Igazán felháborító, kérlek, ami velem történik! Szegény apám talán már a halálán van és enger jóformán a vonatról ráncigál le ez az ember!...

Mintha mágnes húzná a kezét, nyult Császár Görgényi bundája felé. Oda, ahonnan hiányzott a gomb...

— És ezt a gombot innen, kérlek, hol vesztetted el?

Ingerülten csattant a válasza: — Mit tudom én?! Törődöm is vele!

Császár most egy kis fekete valamit nyujtott feléje és az arcát kényleve hangsúlyos szóval mondotta:

— És mit szólnál hozzá, ha én visszaadnám neked?

Megütödvé bámult rá Görgényi: — Hogy kerül ez hozzád?

Éles-nyomatékos volt a felelet: — Calla Demeter jobbkezeből!

— Ca...!?

Komorán, mint a kalapácsütés hangzott a hatósági szó:

— Görgényi Sándor, én önt tartóztatom, mint Calla Demeter gyilkosát!

Görgényi levegő után kapott, két szeme rémülten tágranyilt, arcából leszállt a vér, fordult vele egyet a világ... Hogy végig ne vágódjék a földön, két detektív kapta el kétoldalt és fogta még akkor is, mikor már összeszedte magát...

4.

A déli lapok már hatalmas hasábkban rikoltották szét a nap-szenzációját. Minden tudósítás élen egy név feketélt, Császár Béla, a zseniális fiatal rendőrkapitány neve, aki a véres tett fölfedezését követő három órán belül már a tettes vállára tette a Törvény súlyos kezét...

... Görgényi Sándor egy rendőrségi cella mélyén bámult maga elé réveteg szemekkel. Láthatatlan, fojtó hurok szorította a torkát: a logika vasláncu gyűrűje...

Mit kerestett éjjel a Calla-villa körül éppen akkor, mikor az öregur — akivel tíz nappal azelőtt, az egész ház tudomása szerint, botrányosan összeveszett — egyedül tartózkodott otthon? Mivel tudja igazolni, hogy valóban telefonon hívták oda? Ki hívta? Ha tagad, mit hozhat fel annak a bizonyítéknak megdöntésére, hogy bundájának leszakadt gombja a halott ke-

zében maradt? Ha ártatlan, miért akart sürgősen elutazni? Mit tud felhozni a távirattal kapcsolatban, mellyel atyja állítólagos betegágyához hívják, holott a rendőrség telefonértesülése szerint atyja makkegészséges?

Meg kell ebbe örülni! Méhes Péter, a jóbarát-rendőrfogalmazó magából kikelten bukik be Görgényi cellájába:

— Sándor! Az isten szerelmére, elment az eszed...?

Görgényi kétségbeesett, lihegő fogcsikorgatással, összekulesolt kézzel rimázkodott feléje:

— Péter! Péter! Hát még te is feltételezed...?

Méhes az elkínzott, viaszszárga arcba néz és úgy érzi, hogy kételkednie kell a rettenetes vádban. Leül az ágyra Görgényi mellé, kezébe veszi a kezét és melegen, a lelkéből esondul a vigasztalás:

— Én hiszek neked, Sándor...

A vádlott szájaszélén hálás, torz mosoly vonaglik, szeméből két könnyesepp hosszú vonalban esurran az arcán lefelé. A jóbarát előtti kiönti a szívét egészen.

Méhes minden betűre feszülten figyelve lesi a szavát.

— Megállj! — kiáltja végül. — Gondolkozz! Azt mondd meg, mikor szakadhatott le...?

Görgényi irtózatossal erőfeszítéssel magába mélyed. Az előző este minden legkisebb mozzanatát igyekszik újra lepergetni az emlékezete előtt.

— Mikor a ház előtt másodszor megálltam, rágyújtottam... — A vergődő agy most vakító fénnel tobban: Igen. Tisztán emlékszem, utána begombolkoztam. — És újra csüggedés: De még égett a cigarettám, mikor Lilly jött és figyelmeztetett...

— A rendőrnél a zsebedbe akartál nyulni. Akkor! Leszakadhatott... — Nem. Lámpa alatt álltunk. Észrevettem volna.

— És senkivel sem találkoztál?

Sebesen, lázasan buggyan a szó:

— De igen! Igen! Egy részeg alakkal. Tűzet kért. Pálinkaszaga volt. — Már ujjong: Péter! Péter! Igen! Egy pillanatra, mintha egyensúlyt keresve megtámaszkodott volna hennem! Péter, ha ő vágta le! Várj! Sötétszínű, vastag, posztó vadászsapka volt a fején...

Méhes Péter felugrott, a szeme lobogott. Harsányan kiáltotta:

— Ne félj, komám! Ha a föld alól is!...

És méteres ugrásokkal kiviharzott a cellából.

Görgényi mérhetetlen bizalommal összekulesolta a kezét és megkönnyebbülten, mélységes mélyről felsőhajtott...

Méhes Péterben forrt az ambíció. Legelőször is végigfutotta a kihallgatási jegyzőkönyvet, a következő teendő az lesz, hogy a rendőrt, Kovács XII. Ferencet felkeresi.

A főkapitányság kapujában egy ismerős bankárba ütközött bele.

(Folyt. Köv.)

Világos, nagy terem parkettás, — vagy műterem, torna és ritmikus tánciskola céljaira keresztelt, lehetőleg emeleten. Cim a kiadóban (2300)

Adás-vétel

20 leitől 80 leig készítek csinos és modern házi és ki-menő ruhát, kötényeket stb. Budapesti szabás! Modern varrodal! Barabás, Temesvár, Józsefváros, (Str. Brattianu) Uri u. 2. I. em. 2. (2252)

A franciák legyőzték a perzsákat, mert a mechanikai perzsa-szönyegeket tartósak, szebbek és 1/3 árba kerülnek. Összekötők 600 leitől 1500-ig. Kirakataim mindenkit meggyőznek. Sternberg. (1208)

Hoffner és Schranz purifikator eladó vagy bérebeadó. Bőr-csők Sándor, Végvár (Tormac) (2254)

Bérház

szép nagy kerttel, biztos jövővelmet hozó 6 lakással, mellékhelyiségekkel szabad kézből eladó. Komoly vevők érdeklődhetnek vasárnap d. e. 9-1-ig a tulajdonosnál. IV., Csillag-u. 3. (2210)

Sarokház

fűszerkereskedéssel 300 □ kerthe Bessenyei-telepen 125.000 leitől eladó azonnal beköltözhető. Közlebbit Ipar-szindikátus I., Jenőherceg-u. 20. (2294)

Butorok

keményfahálószobák 12.000 leitől, enyőfahálószobák 5500 leitől, valamint egyes butorok olcsón csakia.

R. WINKLER-nél

kaphatók. Gyárváros, 2. villamos végállomás. Béjarát Építődudvar-utca.

Földieperpalánta

a legjobb fajtaból kapható Haasz és Bach kertészetiében Timisoara, III Sági-ut 120. Árjegyzék ingyen. (1307)

Kisebb családi ház

eladó. Bővebbet III., Tirol-utca 17. (2302)

Régi autót

keresünk megvételre, címeiket leadni Steiner architect, I. Diaconovici Loga 4 (2309)

Komáromi János

diszkóteső művei, 12 kötet olcsó eladó, egészen új. Cim a kiadóban. (2304)

Schunda-fele cimbalom

7-es számú, jó állapotban 3000 leitől eladó. IV., Fröbl-u. 11. az üzletben (2297)

Borbélyüzlet

elutazás miatt azonnal eladó. III., St Encas 13. (2311)

Nagy választék

első és művirágokban. Koszoruk készítését olcsón vállalom. Máthé János kertész, Lugos, Bejan palota (2314)

Különféle

Jól bevezetett vállalatokhoz pénzes társat keresek. Címeiket „J megélhetés” jelíggé a kiadóba kérel (2209)

Munkájukban támogassuk a vakokat

a nagyérdemű közönség figyelmébe. Az intézetet kívül élő temesvári vakok munkaműhelye III., Posta-u. 2. szám alatt megnyílt. Az egyetlen műhely vállalat mindegyemű kosár és székfőnök munkákat, valamint komo cipő készítését. A vak vonós-zene-szek, zongoristák és zongorahangoló iránti felvilágosítással ugyanóit szolgálnak. A nagyérdemű közönség nemesebb támogatását kéri az egyesület (2282)